pink
jaargang 33 nummer 1 – maart 2013

Daleslezing naar steun en toeverlaat in sociale zekerheid

De raadszaal van het Nijmeegse stadhuis is vol als gastvrouw locoburgemeester Hannie Kunst de gasten welkom heet. Inez Weski is een van de attracties, maar de winnaar heeft eveneens een schare aan fans mee genomen. Stichting BWN werkt met een groep vrijwilligers en heeft veel mensen in het Nijmeegse geholpen om in moeilijke tijden voor hun recht op te komen.

Aad Frederiks toont trots het certificaat behorend bij de Burgemeester Dales Prijs.

De jury van de Burgemeester Dalesprijs merkt op dat er dit jaar relatief veel genomineerden zijn. Dat toont aan dat er in Nijmegen en omgeving veel mensen zich inzetten voor gelijke kansen. De manier waarop deze mensen en organisaties dit doen is veelzijdig. Dat geeft eveneens de prijs variatie in intenties, de aard en strekking en de werking van de prijs. "We constateerden dat het bij het gestalte geven aan artikel 1 van de grondwet niet enkel gaat om het borgen van non discriminatie tussen burgers onderling. Het vraagt ook, en wellicht steeds meer, om het veilig stellen van de rechten en positie van burgers tegenover een stringenter en minder flexibel wordende overheid. Een overheid die er is om de gelijkwaardige toegang tot voorzieningen binnen onze rechtsstaat te realiseren. Een overheid echter, die zelf niet altijd aan het uitsluiten van burgers lijkt te kunnen ontkomen. Op dat moment dreigt het buitenspel zetten, discriminatie zo u wilt, van de niet mondige, niet assertieve, kwetsbare burger. Het is lastig om je rechten te beschermen als je niet over de kennis, energie of middelen beschikt om deze gelijkheid op te eisen." Zo concludeerde de jury bij monde van Wieneke Mulder.

Het COC bestuur ontvangt tijdens de receptie na de Burgemeester Dales lezing en prijsuitreiking zelf ook een onderscheiding. DWARS, de jongerenorganisatie van GroenLinks benoemt het COC tot de "idealist van de maand".

Stichting Belangenbehartiging Sociale Zekerheid BWN uit Nijmegen behartigt de belangen van individuen met een psychische, verstandelijke of lichamelijke beperking, op het zeer complexe terrein van sociale zekerheid, WAO en zorg. Afgelopen jaar heeft zij voor ruim 100 mensen beroeps- en bezwaarzaken gewonnen. Concreet betekent dit voor deze mensen bijvoorbeeld behoud of verkrijgen van een uitkering of zorg, wanneer men zelf geen inkomen meer kan verwerven of de zorg niet zelf kan betalen. Daarnaast beantwoordt het kleine team van professionals van BSN, en vooral een groot team van ervaringsdeskundige vrijwilligers via de telefonische helpdesk 2500 a 3000 hulpvragen over regelingen en wetgeving. Ze begeleiden mensen bij hun gang naar de verzekeringsarts. Ze staan mensen adequaat bij, bij dreigende huisuitzetting, dreigende recidive detentie, crisissituaties, conflicten met werkgevers, Ze zorgen dat mensen niet over het randje vallen en zetten hen weer in hun kracht. De prijs werd in ontvangst genomen door Aad Frederiks, directeur stichting BWN, waarbij de vele vrijwilligers nadrukkelijk delen in de eer.

Na afloop is er gelegenheid om de laureaat te feliciteren tijdens een borrel in het stadhuis. Daar wacht het COC bestuur nog een aangename verrassing. De jongerenorganisatie van GroenLinks Nijmegen roept het COC uit tot 'idealist van de maand'.

De Daleslezing werd dit jaar uitgesproken door advocaat Inez Weski. Deze extravagante persoonlijkheid sprak een rede uit die doordrongen is van 'gothic' taalgebruik. Hieronder enkele citaten.

"De mens heeft zich als soort via varianten als de neanderthaler, de cro magnon mens, de homo sapiens en al die andere vormen ontwikkeld in schakeringen van kleur, schedelvorm, neuzen, jagen of juist verbouwen, heersen of juist lijden, kasten en standen, culturele revoluties, beeldenstormen, inquisitie, meervoudige of almachtige afgoden, of juist reïncarnatie, een soort "back to the future" avant la lettre, en zelfs ingekaderd naar de vraag of men wel of niet liefde of lust voelt voor een gelijkslachtige en dit alles vervolgens als reden gebezigd om elkaar de hersens in te slaan. Wie mag rond het kampvuur zich komen warmen. Wie wordt uit de roedel verstoten. Ik vrees dat die basale natuurkracht zeer veel hedendaags leed nog steeds verklaart.

Dat algehele verdringen bij al die schelders van het feit, dat de eigen genen, de eigen voorvaderen en moederen, de eigen biologie je seksuele lot bepaalt. Daar helpt het doen afgooien van hoge gebouwen of ophanging niet tegen.
Het wezen van de mens ben je immers zelf en is dus ook die ander!

Liefde bedreigt niet de wereldvrede. Zelfhaat uiteindelijk wel."

Zowel de gehele lezing als het juryrapport is na te lezen op www.daleslezing.nl

[Bart van Dam]

Pink is een uitgave van COC Nijmegen

Hoofdredactie
Bart van Dam, Michel Kiel

Opmaak
IS-Ontwerp / Ingrid Sewpersad

Redacteuren
Rogier Crijns, Joost Hermus, Kevin Nanlohy, Demian Stokebrand

Medewerkenden
Sander Hagenbeek, Cees van der Pluijm, Marc van Unen, Nico Assinck, Frank Norbert Rieter, Hellen Dankers, Helm de Laat, Rob Essers, An Stalpers, Ineke Duursema, Louis van den Hengel, John van den Broek, Everhard Scheltinga, Renee Schoffelen

Drukwerk & Distributie
Benda – Wijchen

Redactieadres
Postbus 1461
6501 BL Nijmegen
info@cocnijmegen.nl

advertentie

Ook voor een boodschap die moet blijven hangen!

Met posters en bouwtekeningen van BENDA drukkers blijft uw boodschap zeker hangen

BENDA drukkers

Tel. 024 - 3771188 - www.benda.nl

Tentoonstelling over Nijmeegse Roze Geschiedenis

Tot 5 mei 2013 wordt in het Huis van de Nijmeegse geschiedenis, in de Mariënburgkapel in het centrum van Nijmegen een expositie georganiseerd met de titel: 'Tuffen, Kazen, Klemen'. Bij deze expositie wordt, zoals eerder in PINK aangekondigd, de roze geschiedenis van Nijmegen van nul tot nu behandeld.

De tentoonstelling werd op 16 januari 2013 geopend met het onthullen van kunstwerk (zie foto), met toespraken van Leon Gruppelaar, coördinator bij het Huis waarin geëxposeerd wordt, en Hannie Kunst, wethouder van cultuurhistorie van Nijmegen en met een lezing van Helm de Laat, oud-directeur van Villa Lila en samensteller van de expositie. De bijeenkomst werd muzikaal opgeluisterd door het Nijmeegse zangduo Kitty en Marleen.

Het bleek dat over de geschiedenis rond homoseksualiteit zeer weinig bewaard is. Het is de geschiedenis van het gewone volk en die werd nu eenmaal niet zo goed opgetekend als de wapenfeiten van hoogwaardigheidsbeklederds. Een archief over homoseksualiteit dat wel bestond, is in de oorlog door nazi's leeggeroofd. Toch heeft samensteller Helm de Laat in chronologische volgorde vanaf de oudheid tot nu wanden, borden in de vorm van hoge, roze, kerkramen en zuilen weten te vullen. Prominent aanwezig zijn de hoge fotowand en daar tegenover een uitvergrote foto uit de jaren '60 van drie vrienden. De hoge fotowand is elders in PINK geplaatst. De chronologie gaat door tot deze tijd, met vanaf 1968 een georganiseerde Nijmeegs roze gemeenschap. Bezoekers wordt gelegenheid geboden mee te doen aan een quiz met tien vragen waarvan de antwoorden tussen het tentoongestelde te vinden zijn. Met of zonder quiz, het is een tentoonstelling die het bezoeken meer dan waard is.

[Joost Hermus]

Adres: Mariënburg 26, Nijmegen
Geopend: dinsdag tot en met zaterdag 11-17 uur, koopzondagen 12-17 uur
Toegang is gratis

Meer informatie: huisvandenijmeegsegeschiedenis.nl

Helm de Laat en Hannie Kunst openen de tentoonstelling

Het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis biedt een educatieprogramma aan voor het voortgezet onderwijs met onder meer een jongerendebat voor en door jongeren, een kijkwijzer met archiefopdracht en met een 'roze stadsroute'. Scholen die belangstelling hebben voor de expositie en het bijbehorend educatieprogramma, kunnen contact opnemen met mw. Anne Wevers, medewerkster Huis van de Nijmeegse Geschiedenis. Dit kan via a.wevers@nijmegen.nl

(Bron: www.cesn.nl)

Vergeten vervolging krijgt gezicht

Gesodemieter in Nijmegen

In Utrecht wordt in 1730 een soldaat gearresteerd op verdenking van sodomie. Bij zijn verhoor blijkt de stomme zonde in de hele republiek verbreid te zijn. Er komt een vervolging van sodomieten op gang: honderden worden aangeklaagd en er volgen tientallen doodvonnissen.

In Nijmegen wordt de knopenmaker Arnold Nodeyn ter dood gebracht. Op de tentoonstelling Tuffen Kazen Klemen –de geschiedenis van homoseksualiteit in Nijmegen van nul tot nu- is zijn verhaal na te lezen. Deze vervolging kent zijn weerga niet in onze geschiedenis en was vrijwel vergeten. Zelfs in de letteren is er nauwelijks een spoor van terug te vinden. Alleen de vervolging in het piepkleine Groningse gehucht Faan (bij Zuidhorn) is altijd tot de verbeelding blijven spreken. Daar gebruikte een plaatselijk potentaatje

Peter Daanen

–veelal valse- beschuldigingen van sodomie om zijn macht te misbruiken, waarbij ruim twintig dorpelingen om het leven werden gebracht. In 1946 publiceerde de nu vrijwel vergeten schrijver Ab Visser er een boek over: tijdens de homo renaissance van de jaren tachtig van de vorige eeuw koos menig schrijver –Jaap Harten, Adriaan Venema- historische onderwerpen om over homoseksualiteit te kunnen schrijven. Geen van hen nam de vervolging van 1730 tot onderwerp. In Groningen werden de gebeurtenissen in Faan wel onderwerp van een theaterstuk dat zelfs verfilmd is. Nu zouden we er een musical over schrijven.

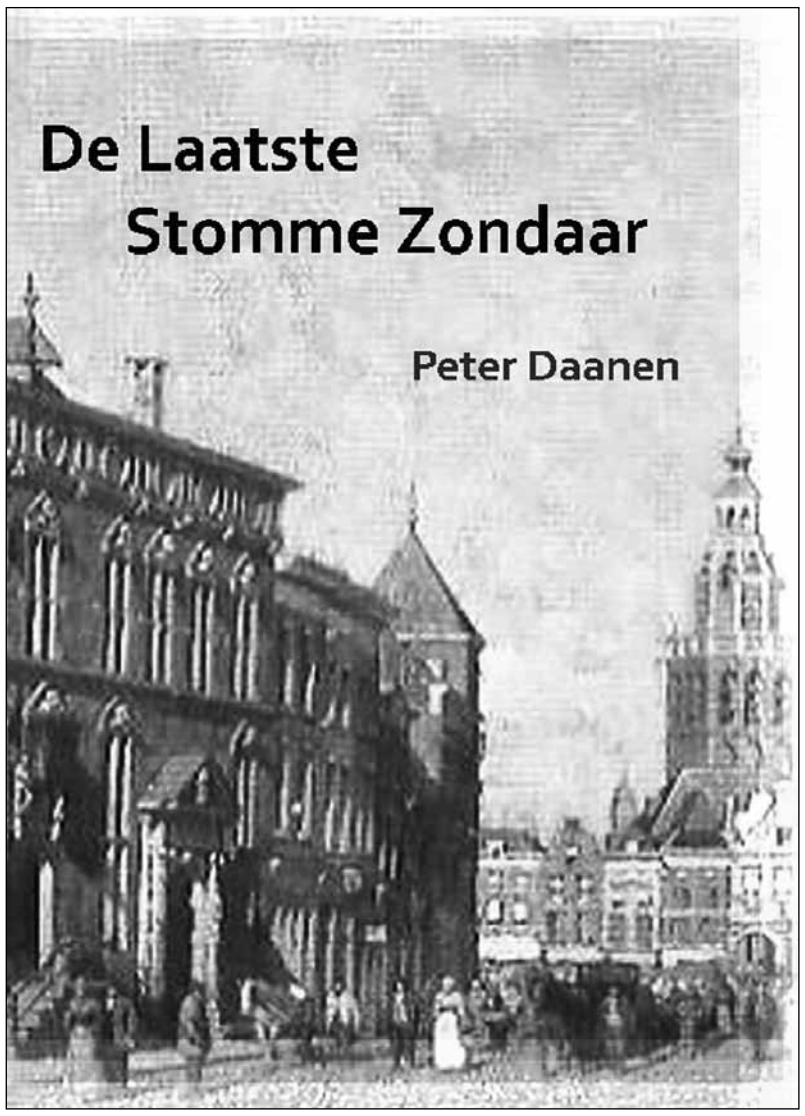

De laatste stomme zondaar
De Nijmeegse auteur Peter Daanen maakt met zijn boek "De laatste stomme zondaar" aan dit stilzwijgen nu een einde. Peter Daanen heeft al verschillende historische romans op zijn naam staan. En kent in Nijmegen met zijn romanserie over de avonturen van de minstreel Jehan een trouwe aanhang. In die serie zijn inmiddels drie delen verschenen: "De slag bij Niftrik", "Het Laatste Dal" en "Het lazuriet van de gebroeders van Limburg". Bij gelegenheid van de opening van de Vrede van Nijmegen zaal in Museum het Valkhof schreef hij de mini thriller "De bedreigde vrede van Nijmegen" (2010). Dat smaakte kennelijk naar meer. Afgelopen jaar verscheen de thriller "De Nijmeegse Anjermoord" waarin het hedendaagse Nijmegen het decor vormt. En nu heeft hij dan de sodomietenvervolging uit 1730 gebruikt als kapstok voor zijn verbeelding.
In het boek verhaalt een regent in flashbacks over zijn rol in de zaak van onze Nijmeegse knopenmaker. We volgen een ambtelijke carrière, waarin hij zijn positie kan gebruiken om de raadsels die deze zaak omgeven te ontrafelen. Zijn zoektocht voert hem naar het 18e eeuwse Den Haag, Utrecht en … het Groningse Zuidhorn, waarbij een beeld geschetst wordt van de sodomietenvervolging en de politieke mores uit die tijd.

Hoe komt hij erbij?
Bij zijn research voor "De bedreigde vrede van Nijmegen" ontdekte hij dat het stadsbestuur in 1999 een filmploeg toegang tot de kelder van het stadhuis weigerde. Ze wilde daar een item draaien over de executie van een sodomiet die daar had plaatsgevonden. Het was overigens een artikel in Pink dat hem verder op het spoor van deze geschiedenis zette. Peter Daanen: "Het is een vergeten geschiedenis slechts bekend bij een kleine groep. Bjorn Kokke schreef er een stuk over in Pink. Een dramatische zaak die eigenlijk de aandacht zou moeten krijgen die zij verdient. Ik besloot dat het een verhaal moest worden over het onrecht, de willekeur en het machtsmisbruik die velen in het verderf hebben gestort". En desgevraagd ook: "Je hoeft geen homo te zijn om over sodomieten te schrijven. Ik heb over ridders geschreven maar kan zelf niet paardrijden…". Als dat maar goed gaat.

De presentatie van "De laatste stomme zondaar" vindt plaats op zaterdag 16 maart om 15 uur in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis in de Mariënburgkapel. Poëziekoerier Marjolein Pieks zal rederijken… Toegang gratis.

De Laatste Stomme Zondaar verschijnt als paperback en telt 210 pagina's: ISBN 97894 91523 05 2 (€ 12,95); Lezers van PINK komen in aanmerking voor een aardige korting. Zij kunnen voor intekenen via een webshop www.vertellershop.nl/a-257242/actie-lsz en betalen dan € 11,50. Schriftelijk bestellen kan ook hoor: briefje aan Uitgeverij de Verteller, Dommer van Polderveldtweg 190, 6523 DE Nijmegen. Er volgt dan een bevestiging van de bestelling annex factuur. En na betaling wordt het boek toegestuurd; ophalen tijdens de presentatie kan ook.

[Helm de Laat]

Twee roze stadswandelingen

De literaire tour… 7 april

Start 11.00 uur. Boekhandel de Feeks (Van Welderenstraat 34). Einde: 13.00 uur. Huis van de Nijmeegse Geschiedenis ("Tuffen Kazen Klemen"). Deelname gratis. Aanmelden: info@queerculture.nl.

Een stadswandeling door Nijmegens tegennatuurlijke Letteren… Wandel met samensteller van Tuffen Kazen Klemen, Helm de Laat van Tacitus tot Wintertuin. De letteren zijn bij uitstek een bron die ons een inkijkje biedt in het denken over wat we nu homoseksualiteit noemen. En ja ook de roze letteren zijn zo oud als de stad. De Romeinse schrijver Tacitus berichtte er al over in zijn verhaal over de Bataafsche Opstand. En wat had de middeleeuwse sodomie met Alcuinus en Mariken te maken? Vondel, Nijmegen en travestie? Een vergeten "Lof der Vrouwen". Zes romans over een Gelderse staatsgreep? Couperus, Jacob Israel de Haan, AH Nijhof en Anna Blaman: de stomme zonde krijgt ook in Nijmegen een stem. Moderne literatuur: dichter bij duister in de Barbarossa ruïne, Andreas Burnier en het genootschap voor tegennatuurlijke letteren. Reve in de studentensoos, Boudewijn Büch en Ineke van Maurik in de Plak. Waar schreef Kellendonk het Bruine Flikkerlied. Dichteressen in de Feeks en schrijvers in Villa Lila. Nijmegens literatuurgeschiedenis krijgt een roze rand.

De lesbische tour… 14 april

Start: 12.30 uur. Lesbisch Archief Nijmegen (Graafsedwarsstraat 21). Einde 14.30 uur Damessalon, Roze Huis Nijmegen). Deelname gratis. Aanmelden: info@queerculture.nl.

Vrouwen die van vrouwen houden zijn er altijd geweest. Maar haar geschiedenis is pas echt duister. Toch zijn ook lesbische vrouwen lang niet zo onzichtbaar als altijd gedacht wordt. Bij de voorbereiding van Tuffen Kazen Klemen ontdekte samensteller Helm de Laat weer heel wat nieuwe sporen uit de lesbische geschiedenis van Nijmegen. Wandel met hem mee en maak kennis. Een heilige vrouw met een baard in de middeleeuwen, luxuria aan het keizerlijk hof, heksen en nonnen, vrouwen als echte kerels, van romantische vrouwenvriendschap naar lesbische relatie, roomse repressie, schrijfsters aan de Waal, muziek op de Wylerberg, roemruchte acties in De Feeks, potten in een grot en op de tribune bij NEC, levendig lesbisch leven in Villa Lila. Van Hysterica tot de Knalpot.

Column over soa/hiv/aids en veilige seks

Wij, de paus en de bisschoppen

Het is inmiddels alweer een paar weken geleden, maar wat heb ik me kwaad gemaakt over de uitspraken van Ratzinger uit Rome. Ook al neemt hij in zijn toespraken het woord homo of homoseksualiteit niet in de mond het is klip en klaar wat hij bedoelt. Homohuwelijk of andere dan de traditionele relatievormen zijn een bedreiging voor de wereldvrede.
Ze ondermijnen het gezin en bedreigen de menselijke waardigheid en de toekomst van de mensheid. Het wegvallen van traditionele rolpatronen (man-vrouw) is tegen de natuur en gevaarlijk.
Wat tegen de natuur is: mannen verplicht hun seksualiteit ontnemen als ze priester willen worden. Dát is onnatuurlijk en dat leidt tot uitbarstingen van seksueel misbruik van kinderen.
Soms massaal zoals in sommige kloosterorden. Wat gevaarlijk is dat een kardinaal knetterhard staat te liegen als hij zegt: "Wir haben es nicht gewusst", terwijl een paar weken later zwart op wit blijkt dat hij wel degelijk op de hoogte was.

Waar haalt zo'n Ratzinger het recht vandaan om te spreken over bedreiging van de wereldvrede. Als er één instituut is dat bedreigend is voor de wereldvrede dan is het de katholieke kerk wel.
Om maar eens wat te noemen: de kruistochten, het machtsmisbruik van de Renaissancepausen (zoals de Borgia's) en hun onzedelijk gedrag dat aanzette tot reformatie en godsdienstoorlogen.
Van de ketterverbrandingen tot en met het stilzwijgen van paus Pius XII (ambassadeur van het Vaticaan in Duitsland in de dertiger jaren) over het uitroeien van de Joden in de Tweede Wereldoorlog, waarvan hij in detail op de hoogte was.

Ratzinger, zelf lid geweest van de Hitlerjugend, lust er wel pap van 'bedekte' haatboodschappen te verspreiden.
Zijn uitspraken zijn koren op de molen van types als Robert Mugabe die een hetze (met dodelijke slachtoffers als gevolg) voert tegen homo's. Bewust sluit Ratzinger kongsies met Gilles Bernheim, de aartsconservatieve opperrabijn van Frankrijk en roept hij op om samen met vertegenwoordigers van de islam één front te vormen tegen het homohuwelijk. De man heeft geen respect voor democratisch tot stand gekomen besluiten.
De rooms katholieke kerk heeft sowieso geen kaas gegeten van democratie.

Het zijn de Franse bisschoppen die de drijvende kracht zijn tégen zo'n democratisch besluitvormingsproces in Frankrijk, zoals de Spaanse bisschoppen dat een paar jaar geleden in Spanje deden. Opvallend overigens, de vrijage van dit soort lieden met extreem rechtse groeperingen (*zie foto: r.k. bisschoppen brengen de hitlergroet*).

Het is tijd om dit soort uitspraken niet meer naast je neer te leggen. Ze zijn beledigend en haatzaaiend. Van zo'n club kun je als homo geen lid meer zijn.
De huidige trend is geen trend meer maar een bewuste koers om ons rechten te ontnemen. En de politiek er toe aan te zetten te discrimineren. Genoeg is genoeg. En dan hebben we het nog niet eens gehad over het verbod op condooms dat diezelfde Ratzinger met name op het Afrikaanse continent uitdraagt.
Kom in verzet en schrijf je uit als r.k., op zijn minst in het gemeentelijk bevolkingsregister.
En voor degenen die geïnteresseerd zijn in een van mijn favoriete filmregisseurs, Stephen Fry: hier is de beste toespraak tégen paus en bisschoppen die ik ooit gehoord heb: http://www.youtube.com/watch?v=6L1xvdZMC10

John van den Broek
info@aidsactiviteitennijmegen.nl

Stichting Ondersteuning Aids Activiteiten Nijmegen (Soaan) ondersteunt financieel initiatieven voor aidsvoorlichtingsactiviteiten. Kijk voor meer informatie op: aidsactiviteitennijmegen.nl

De eyecatcher van Fotografica

**An Stalpers en Ineke Duursema fotograferen al jaar en dag alle belangrijke gebeurtenissen in de jongste geschiedenis van roze Nijmegen.
Vaak weten zij daarbij de geschiedenis heel persoonlijk te maken. Samen vormen zij het bedrijf FOTOGRAFICA.
Voor de expositie 'Tuffen, Kazen, Klemen' vroeg samensteller Helm de Laat, FOTOGRAFICA om één kast met hun fotomateriaal samen te stellen. Het werd een enorme kast, een wand die tot het plafond van de Marienburgkapel reikt. De prachtige fotowand is een echte eyecatcher. PINK plaatst de fotocollage daarom zo groot mogelijk. Veel lezers van PINK zullen zichzelf, soms in jongere jaren, herkennen. De expo kent ook een quiz met vragen over de geschiedenis vanaf 1968. De bezoekers kunnen in tien vragen mee doen.**

De expositie in het Huis van de Nijmeegse geschiedenis, in de Mariënburgkapel is te zien tot en met 5 mei. De fotowand is voor velen herkenbaar, vooral omdat een groot aantal lezers van PINK er op staan.

© An Stalpers & Ineke Duursema, fotografica-nijmegen.nl

DE TUSSENBALANS

Hellen Dankers

Leeftijd: Daar vraag je een dame natuurlijk niet naar.
Opleiding: Gestudeerd aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Psychologie, omdat het zo'n interessante studie was. Doe ik er nu weinig meer mee, behalve dat ik heb geleerd altijd open vragen te stellen. In Amsterdam heb ik een particuliere jazzopleiding gedaan en daar heb ik dagelijks profijt van.
Beroep: Ik werk sinds kort bij de Universiteit waar mijn Nijmeegse avontuur ooit begon en dat voelt als thuiskomen.
Vrijwilligerswerk bij het COC: Gezongen tijdens de voorronde van het COC Songfestival dat ik mede organiseerde in 2012. Het doel was een show neerzetten waar nog lang over zou worden nagepraat en een winnend lied afvaardigen naar Delft. Daar werden we op 3 punten na tweede. Het is goed om nieuwe doelen te stellen, een daarvan is het festival winnen met een roze jazzlied.
Valt op en woont samen met: Ik zeg het maar eerlijk, ik val op mannen. En één man in het bijzonder, mijn echtgenoot Johan Faber die schrijver is (lees dat boek, zie favoriete literatuur vorige Pink!). Heel knap, intelligent en grappig enzo. Maar ik was pas echt verkocht toen ik erachter kwam dat hij heel goed kan strijken. We hebben samen twee prachtige dochters, Ella van 3,5 en Tijsje van 1,5.
Vrienden/vriendinnen: Ik heb een poezenclub, ook wel mijn homovriendengroep genoemd. Zes homo's en ik. Mijn homovrienden zijn ook mijn vriendinnen. Ze waren zelfs op mijn vrijgezellenfeest. Ieder jaar kijken we het Eurovisie Songfestival en strijden we om de Eurodiva-titel. Ook gaan we jaarlijks op poezenweekend en ik hoef hier denk ik niet te vertellen dat de youtubefilmpjes ervan beter niet openbaar gemaakt kunnen worden.
Geloof: Zoals Anita Meijer al zei: I believe in Music. Of was het Lee Towers? Daarnaast geloof ik ook in positiviteit, rechtvaardigheid, oprechtheid en mijn kinderen.
Favoriete literatuur: De nieuwe Johan Faber, ik zit er helemaal in. Verder De Vier Maaltijden van Meir Shalev en andere boeken met een verhaal uit het leven gegrepen. Lachen mag. Mensen zouden vaker een boek weg moeten leggen dat hen niet boeit.
Favoriete films: When Harry met Sally, American Beauty, Little Miss Sunshine. Maar nog meer houd ik van series. Topfavoriet is The Killing maar ik kan de BBC serie van Pride & Prejudice maandelijks zien, zes afleveringen achter elkaar. Als het moet.
Favoriete muziek: Een absolute floorfiller is Dancing Queen van Abba, dat brengt dan toch de faghag in mij naar boven. Meest gezochte termen op spotify zijn James Taylor, Trijntje, Stevie Wonder en Hallo Wereld van Kinderen voor Kinderen.
Favoriet vakantieoord: Italië. Daar kom ik al sinds mijn derde en ik heb er ook gestudeerd. Soms vraag ik me wel eens af hoe zo'n chaotisch en ongeorganiseerd volk de meest schitterende kunst, mode en architectuur heeft weten te produceren. Jaloersmakend.
Favoriet eten: Vis; gebakken, gegrild, gefrituurd, gestoomd of rauw.
Favoriete drank: Vis moet zwemmen en het liefst in koude witte wijn met eventueel een klein bubbeltje.
Uitgaan: Film in Lux, eten bij De Plak, cabaret in De Lindenberg. Smaken veranderen in de loop der jaren en ik kan nu intens genieten van een balletvoorstelling of een klassiek concert, dat had ik pak-hem-beet 20 jaar geleden niet gedacht.
Goede eigenschappen: Als rasoptimist heb ik een zonnige kijk op het leven. Ik draai mijn hand niet snel ergens voor om, waardoor ik doelen makkelijker kan bereiken. Ik wil mijn kinderen meegeven dat ze best voor zichzelf mogen opkomen en dat ze dat ook voor een ander moeten doen.
Slechte eigenschappen: Ik ben niet onbescheiden. En ik kan me voorstellen dat dat behoorlijk irritant kan zijn voor anderen.
Speciaal doel of ideaal: Wereldvrede natuurlijk!

Cees van der Pluijm

v/h de shakespeareclub

MOMENTEN – 12

1987

Je wandelde wel graag in bos en beemd
Je deed niets stiekems, dus je ging niet vreemd
De spanning van de geilheid voelde goed

Je was nog jong, onstuimig was je bloed
Je had geen specifiek gevaar vermoed
(Er dreigt altijd iets wat naar onheil zweemt)

Voldaan trok hij zijn broek weer op zijn kont
En sloeg je daarna zomaar naar de grond

Maar je ontkwam, slechts minimaal gehavend
Vooral beschaamd, geschrokken en geschokt
Je had helaas een keer verkeerd gegokt

Daarmee wel braaf de statistieken stavend
Dat wie, zich open aan de lusten lavend
Bevrijding zoekt, vaak slechts de vlucht ontlokt

Women & Debate

Ben jij eigenlijk wel Lesbisch?

De vraag 'ben je eigenlijk wel lesbisch' staat centraal in het volgende Women & Debate. Het W&D café van COC Nijmegen organiseert een interessante en gezellige avond rond dit thema op 22 maart. Alle vrouwen zijn welkom.

Je hebt inmiddels je coming out gehad, je weet zeker dat je lesbisch bent, alleen je omgeving gaat daar niet altijd in mee. Er is altijd wel een hetero die vraagt: Weet je wel zeker dat je lesbisch bent? Je ziet er helemaal niet lesbisch uit? Het gaat soms nog botter: Hoe weet je dat je lesbisch bent als je het nog nooit met een man geprobeerd hebt?

Maar het kan altijd nog "erger", je gaat opeens zelf twijfelen omdat je gevoelens voor iemand van het andere geslacht hebt gehad of hebt. Ben je dan nog wel lesbisch of val je plotseling onder "categorie" biseksueel?
En als we een aantal gerenommeerde onderzoekers moeten geloven kan iemands seksuele identiteit in ieder geval niet vastgelegd worden.
Is je seksuele geaardheid of lesbisch zijn te definiëren? En hoe word dat dan uitgedrukt? In percentages middels onderzoek of op schaal van 1 tot 10? Kan dit nog veranderen? En zo ja, word dit dan een tweede coming-out en hoe gaat dat dan? Dit zijn een van de vele vragen die voor discussie kunnen zorgen, ook onder de lesbiennes zelf. Vragen die uitgebreid aan bod zullen komen tijdens de eerste W&D Café avond van 2013!

Herken je jezelf: de stabiele lesbo of de wispelturige vrouw. Kom dan naar het W&D café op vrijdagavond op 22 maart 2013! Naast een afwisselende discussie, een persoonlijk verhaal en leuke scenes uit films en series, wordt er naderhand natuurlijk ook gedanst!

Adres: het Roze Huis
St Anthoniusplaats 1, Nijmegen.
22 maart
Inloop: 19.45 uur, start: 20.15 uur,
einde: ca. 22.00 uur – hierna swingen!

Nog een roze stadswandeling

In het Valkhofmuseum vindt momenteel een tentoonstelling plaats "Uit de Plooi!" die ook allerlei aspecten van die 18e eeuw behandelt. Op zondagochtend 24 maart (11.00 uur) geeft Helm de Laat een stadswandeling die ons voert langs allerlei plekken in de binnenstad die een rol hebben gespeeld bij de sodomietenvervolging in 18e eeuws Nijmegen. Niet alleen de vervolging van 1731 maar ook de nog onbekende zaken over twee officieren die in 1753 een oude koster afpersten en de sodomitische schout die 1764 betrapt werd... De wandeling begint in het museum bij een prent waarop het bestaan van de sodomie in de republiek onthuld wordt en eindigt na ongeveer anderhalf uur weer in het museum bij ...

Deelname aan de wandeling is gratis maar wilt u begin en einde in het museum bijwonen dan moet u zelf een toegangskaartje kopen (de Museumkaart is geldig). Graag van te voren even aanmelden: info@queerculture.nl.

Vacature lid Adviescommissie homo-/lesbisch beleid gemeente Nijmegen

Algemeen
De Adviescommissie is in 1993 opgericht door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen. Ze adviseert het college gevraagd en ongevraagd over het homo- en lesbisch beleid en over andere beleidszaken die voor LHBT's (lesbiennes, homo's, bi's en transgenders) van belang zijn.

De functie:
- Je werkt mee aan de voorbereiding en het schrijven van adviezen
- Je neemt deel aan de maandelijkse vergadering van de commissie
- Je initieert en onderhoudt contacten met de gemeente Nijmegen, met de homobeweging en met andere organisaties
- Je werkt mee aan het opzetten en begeleiden van onderzoeken en werkconferenties
- Het is mogelijk je op één onderdeel te specialiseren

Je beschikt over een of meer van de onderstaande kenmerken:
- Kennis van en/of ervaring met (homo-)emancipatiebeleid, diversiteitsbeleid, en/of mainstreaming
- Inzicht in het functioneren van een gemeentelijke organisatie en gemeentebestuur
- Affiniteit met de homobeweging in Nijmegen
- Je bent een teamspeler
- Je kunt je zowel mondeling als schriftelijk goed uit drukken
- Je bent een netwerker
- Je bent Iemand met organisatietalent en enthousiasmerend vermogen

Wij bieden:
- De mogelijkheid om je in te zetten voor HLBT's door het adviseren van het gemeentebestuur van Nijmegen
- Leuke en enthousiaste collega's
- Mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling
- Een breed netwerk
- Jaarlijkse deskundigheidsbevordering
- Inzicht in het functioneren van de gemeentelijke organisatie
- Een kleine vergoeding per vergadering

Informatie:
Je kunt onze adviezen, werkzaamheden en samenstelling, plus informatie over het Nijmeegse homo-/lesbisch beleid vinden op: www2.nijmegen.nl/wonen/integratie/adviescommissie_homo-lesbisch_beleid
Voor meer informatie Peter Paul Leferink op Reinink(voorzitter), tel. 0621810163, peterpaul.leferinkopreinink@gmail.com

Sollicitatiebrief en CV kunnen vóór 21 maart 2013 gemaild worden naar: peterpaul.leferinkopreinink@gmail.com

Geschiedenis van het roze huis

St. Anthoniusplaats 1

Het 'roze huis' heeft geschiedenis. Dat voelt iedereen die er al is geweest. De klassieke entree lijkt aan te tonen dat dit een deftig pand was. Hoe zit het eigenlijk met de geschiedenis van het St. Antoniusplaats nummer1? Rob Essers duikt voor PINK in de boeken en archieven en weet een behoorlijk complete bewonersgeschiedenis samen te stellen. Voorname en beroemde Nijmeegse families hebben er gewoond, maar ook onderduikers en krakers. Bovendien is er een verband met wandelende monumentale elementen zoals de herbouwde Quack fontein en de ionische pilasters van de deuromlijsting van het huis zelf.

De middeleeuwse stad Nijmegen was verdeeld in vier delen. Het St. Antonisvierdel of St. Anthoniusvierdel was de oude benaming van het kwartier ten oosten van de Grotestraat. Dit stadsdeel was genoemd naar de St. Anthoniuskapel (vóór 1358: H. Geestkapel). De kapel was genoemd naar de heilige Antonius Abt, die van 251 tot 356 in Egypte leefde en bekend staat als de vader van het kloosterleven. De plaats ontstond in 1592 door het afbreken van de kapel en het opruimen van het daarbij behorende kerkhof.

In *NIJMEGEN verdeeld in Wijken, Straaten, Steegen, enz.* van Johan in de Betouw uit 1805 staat over de afbraak van de kapel in een voetnoot: "*Het Uurwerk met de slagklok van het Torentje is op den Burgpoort geplaatst. Het Kerkhof met lindebomen beplant in 1655, op nieuw in 1776; en de bleeken, ten wederzeggens toe, aan de bewoners der nabuurige huizen tot het aanleggen van tuinen, in 1660 afgestaan.*"

De plaats werd in de loop der tijden met verschillende namen aangeduid: St. Antonius, St. Anthonis, St. Teunis, al dan niet in combinatie met Kerkhof of Plein. Op de Wegenlegger uit 1859 staat Sint Antonius met de omschrijving: "*Open plaats zonder uitgang*" (Legger B, nr. 125).

In verband met de zesde tienjarige volkstelling in het Koningrijk der Nederlanden op 31 december 1879 heeft een algehele herziening van de huisnummering in Nijmegen plaats. In plaats van per wijk worden de huizen per straat. Het huis op de hoek van de Ridderstraat krijgt het adres St. Antoniusplein 1.
Op 9 juli 1924 wordt de straatnaam St. Anthoniusplaats formeel door de gemeenteraad vastgesteld.

Ook de Ridderstraat werd in de oudste bescheiden gewoonlijk Bij St. Anthonis of Achter St. Anthonis genoemd. De naam Ridderstraat komt voor het eerst voor in 1477. Archivaris H.D.J. van Schevichaven schrijft in 1896: "*Weinig straten in deze stad hebben ten allen tijden zooveel goede namen onder haar bewooners aan te wijzen gehad als de Ridderstaat, waar men ook thans nog eenige deftige huizen ziet.*"

1812

Wie er vóór 1800 allemaal in het pand op de hoek van de St. Anthoniusplaats gewoond hebben, is niet meer te achterhalen. Vast staat dat in de erven Scheers in 1812 eigenaar van het pand zijn. Mogelijk gaat het om nazaten van zilversmid Peter Scheers (1718-1772) naar wie de Peter Scheersstraat in de wijk Groenewoud is genoemd.

1826

In de *Nijmeegsche Courant*, dinsdag 28 februari 1826 wordt het pand te koop aangeboden.

De poort aan de Ridderstraat die toegang geeft tot de St. Anthoniusplaats is terug te vinden op de plattegrond van Hendrik Feltman uit 1649. Het pand wordt in 1826 waarschijnlijk gekocht door de rentenier Arnold Engelen (1779-1829), lid van de raad van Nijmegen,

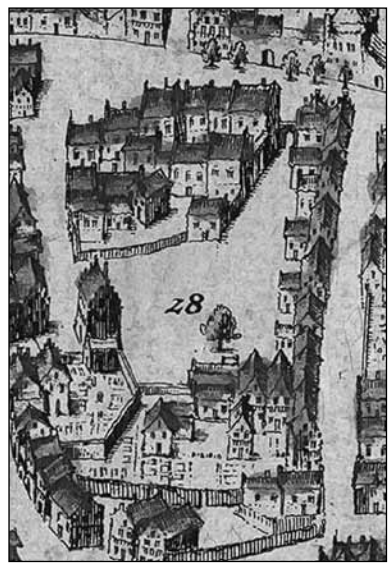

die getrouwd was met jonkvrouwe Jacoba Maria Straalman.

1864

De eerste persoon van wie vaststaat dat hij met zijn gezin in het pand gewoond heeft, is Wilhelmus Johannes Henricus Gregorius Keetell (1822-1892), kapitein bij het 1e regiment infanterie. Kort na de geboorte van hun zesde kind overlijdt zijn eerste echtgenote Magteld Philippina Aletta de Lannoij op 5 april 1864 in de Ridderstraat (Wijk C, nr. 309). Hij hertrouwt op 28 september 1866 in Grave met haar jongere zuster Fredrika Louisa de Lannoij. Van zijn tien kinderen zijn alleen het zesde en zevende kind in Nijmegen geboren.

1868

Volgens het Adresboek 1868 wordt Ridderstraat C309 bewoond door A. Collard: "*Rijksontvanger der In- en Uitgaande rechten en accijnsen en van het geslacht*". Elders in het adresboek staat: "*Het kantoor van den heer Collard wordt gehouden op St. Antonius, iederen werkdag en is geopend van des morgens 9 tot 12 en van 2 – 5 ure, 's maandags tot 1 uur.*"

Alexander Collard (1818-1870) was op 7 maart 1862 benoemd in Nijmegen. Zijn vader Petrus Lodewijk Albertus Collard (1792-1868) was directeur der registratie en domeinen te Breda. Alexander trouwde in1840 in Breda met Catharina Helena Elisabeth de Man (1811-1888), een achterkleindochter van Engelbert de Man (1716-1765), secretaris dezer Stad en van het Kwartier, naar wie de het voormalige buitengoed Manheim aan de Bredestraat was genoemd (afgebroken in 1957).

Het echtpaar had drie dochters.
De oudste overleed in 1865 op 23-jarige leeftijd voordat het gezin naar Wijk C, nr. 309, verhuisde. Alexander Collard overlijdt op 14 oktober 1870 "*aan de Ridderstraat No. 309*". Het *Algemeen Handelsblad* van 22 november 1870 meldt de verkoop van een aanzienlijke boedel op 29 november 1870 ten sterfhuize van de heer A. Collard aan de Ridderstraat. De weduwe en de beide ongehuwde dochters verhuizen naar Leeuwarden. Dochter Agneta Lucretia Collard, lerares aan de H B.S. voor meisjes in Leeuwarden, sterft in 1908 op 65-jarige leeftijd als laatste van dit drietal..

1878

Houtkoper J. Niënhuis Ruijs is volgens het Adresboek 1878 de bewoner van Ridderstraat, C309/10. Johannes Wilhelmus Niënhuis Ruijs (1845-1884) trouwde 29 mei 1867 met Amalia Wilhelmina Quack (1839-1885), een van de zeven kinderen van Johannes Adolphus Quack (1800- 1874) en zijn volle nicht Johanna Maria Juliana Quack (1807-1886).

Het echtpaar Niëhuis Ruijs-Quack had zes kinderen. De echtgenoot overlijdt op 27 maart 1884 op het adres "*St. Antoniusplein nummer een*" (overlijdensakte nr. 169). Zijn echtgenote sterft op 19 oktober 1885. De minderjarige kinderen verhuizen naar Hoogerhuizen, St. Anna (Wijk G, nr. 192), waar hun ongehuwde oom Arnoldus Burchard Adolphus Quack (1842-1920) en zijn eveneens ongehuwde tweelingzus tante Maria Christina Quack (1842-1905) wonen.

In de huwelijksakte d.d. 22 april 1891 van de oudste staat oom Adolf als

Advertentie t.b.v. de verkoop van het pand zoals oorspronkelijk afgedrukt in de Nijmeegsche Courant van 28 februari 1826.

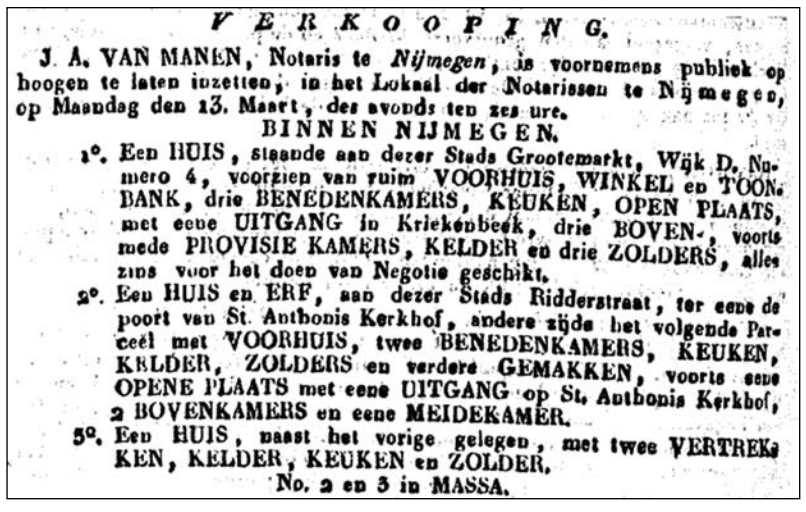

VERKOOPING.

J. A. VAN MANEN, Notaris te *Nijmegen*, is voornemens publiek op hoogen te laten inzetten, in het Lokaal der Notarissen te Nijmegen, op Maandag den 13. Maart, des avonds ten zes ure.

BINNEN NIJMEGEN.

1°. Een HUIS, staande aan dezer Stads Grootemarkt, Wijk D, Numero 4, voorzien van ruim VOORHUIS, WINKEL en TOONBANK, drie BENEDENKAMERS, KEUKEN, OPEN PLAATS, met eene UITGANG in Kriekenbeek, drie BOVEN-, voorts mede PROVISIE KAMERS, KELDER en drie ZOLDERS, alles zins voor het doen van Negotie geschikt.

2°. Een HUIS en ERF, aan dezer Stads Ridderstraat, ter eene de poort van St. Anthonis Kerkhof, andere zijde het volgende Perceel met VOORHUIS, twee BENEDENKAMERS, KEUKEN, KELDER, ZOLDERS en verdere GEMAKKEN, voorts eene OPENE PLAATS met eene UITGANG op St. Anthonis Kerkhof, 2 BOVENKAMERS en eene MEIDEKAMER.

5°. Een HUIS, naast het vorige gelegen, met twee VERTREKKEN, KELDER, KEUKEN en ZOLDER.

No. 2 en 3 in MASSA.

"1983: Vrouwen van dokumentatiecentrum De Feeks na de kraak van het pand Anthoniusplaats 1 Nijmegen (Ineke Duursema is te zien in het raam rechtsboven). Vrouwendokumentatiecentrum De Feeks bleef in het pand tot december 2011"
Foto: An Stalpers.

voogd vermeld. Na het overlijden van tante Marie op 15 maart 1905 plaatst de jongste zoon – mede namens zijn zusters en broer – een tweetal advertenties in Het *Nieuws van den Dag*. Desondanks laat oom Adolf zijn vermogen in 1920 na aan de gemeente Nijmegen onder voorwaarde dat een deel wordt besteed aan de oprichting van een fontein (Marie-Adolffontein). Het plein waarop deze fontein in 2000 is herbouwd, heet sinds 2008: Quackplein.

1890

De laatste bewoner van protestantse huize is ds. Barend ter Haar Bz.(1831-1902) met zijn tweede echtgenote en enkele kinderen uit zijn eerste huwelijk. In het Adresboek 1892 staat het adres "*st antoniusplein 1*". Hij is predikant van de St. Stevenskerk (1858–1897) en mede-oprichter van het *Nijmeegsch Weekblad* (1892-1902).

Zijn vader ds. Bernard ter Haar (1806-1880) was naast dichter 20 jaar lang hoogleraar in de godgeleerdheid. Ds. Barend ter Haar Bz. is bekend als schrijver en vertaler. Hij schreef het gedicht bij de ingang van begraafplaats Rustoord (bouwjaar 1897). Naar hem is in 1922 in het Willemskwartier (dichtersbuurt) de Ds. ter Haarstraat genoemd.

Oudste zoon Bernard ter Haar (1856-1937),leraar aan het gymnasium te Sneek, trouwt op 26 augustus 1890 in Nijmegen met Ida Liefrinck (1857-1931). In de advertentie waarin gemeld wordt dat zij op 7 augustus 1890 ondertrouwd zijn, staat: "*Receptie 18 Augustus te Nijmegen, St. Anthoniusplein.*" (PGNC, 9 augustus 1890). De ouders van Ida Liefrinck woonden op Huize Leliëndaal in St. Anna.
Jongste dochter Nellie ter Haar (1868-1933) trouwt op 5 april 1893 in Nijmegen met Wiardus Willem Hoperus Buma (1865-1934) uit Leeuwarden, de latere burgemeester van Hennaarderadeel (1898-1905). Ook dit maal staat in de advertentie waarin gemeld wordt dat zij op 16 maart 1893 ondertrouwd zijn: "*Receptie 3 April te Nijmegen, St. Anthoniusplein No. 1.*" (PGNC, 17 maart 1893).

1894

Vanaf 23 juni 1894 woont R.H.A.B. van Claarenbeek, met zijn gezin op het adres St. Antoniusplein 1. Zijn vader Reinier Aloysius Arnoldus van Claarenbeek (1813-1896) was 45 jaar lang burgemeester van Ravenstein. In 1896 volgt de ongehuwde Antoon Aloijsius Cornelius Tussanus van Claarenbeek (1848-1918) zijn vader als burgemeester op.

Reinier Henricus Arnoldus Bernardus van Claarenbeek (1851-...) trouwde in 1879 in Tilburg met Bernardina Johanna Maria Swagemakers (1952-1926). In de periode 1880-1899 kregen zij tien kinderen van wie enkele al op jeugdige kwamen te overlijden. In Tilburg stond hij vermeld als fabrikant, koopman en wijnhandelaar. Vanaf 1892 is hij zonder beroep. In de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* van 30 juni 1897 staat een opmerkelijk bericht:

– Heden middag omstreeks kwart over drie werd een begin van brand ontdekt in het woonhuis van den heer v. C. hoek Ridderstraat en St. Anthoniusplein. Met behulp van de buren konden de bewoners gelukkig tijdig den brand blusschen en werd zoodoende erger voorkomen.

Het echtpaar Van Claarenbeek-Swagemakers blijft tot 1908 in het pand wonen. Op 29 juni 1908 wordt R.H.A.B. van Claarenbeek, particulier, wonende te Nijmegen, door de Rechtbank Arnhem failliet verklaard. Hij vertrekt op 4 augustus 1908 naar Antwerpen. Het is onduidelijk hoe het hem verder vergaan is. Zijn echtgenote overlijdt in 1926 in Gonzenheim (Duitsland). Een van zijn dochters trouwt in 1921 met J.A.A.J.M. Ridder de van der Schueren (1876-1936), burgemeester van Ravenstein (1913-1923).

1908

Het faillissement R.H.A.B. van Claarenbeek leidt tot een gedwongen verkoop van het pand.
De nieuwe eigenaar is Gerardus Wilhelmus van Hezewijk (1850-1935) die aanvankelijk timmerman en later koffiehuishouder was. Tot 1908 woonde hij op het adres Hoogstraatje 17, naast zijn *Hôtel-Café "de Burchtpoort*", Lange Burchtstraat 55 (verwoest in september 1944). In het Adresboek 1909 staat: "*Hezewijk (G W v) aannemer, st antoniusplein 1*".

Aannemer G.W. van Hezewijk is degene die ook de arbeiderswoningen in de zogenaamde Eerste van Hezewijkstraat (1913: Palmstraat), Tweede van Hezewijkstraat (1935: Azaleastraat) en Derde van Hezewijkstraat heeft gebouwd. De naam Derde van Hezewijkstraat is in 1979 alsnog formeel door de gemeenteraad vastgesteld.

Gerardus Wilhelmus van Hezewijk trouwde in 1880 in Heumen met Catharina Arts (1858-1950). In de periode 1881-1901 kregen zij elf kinderen van wie er vier al op jeugdige kwamen te overlijden. Vanaf 1912/13 is heeft hij telefoonnummer 1316. In de periode1926-1932 is de Fa. van Hezewijk & Swets op hetzefde adres St. Anthoniusplaats 1 gevestigd.
G.W. van Hezewijk overlijdt op 17 januari 1935 en wordt begraven op de Begraafplaats Daalseweg.

1936

Uit het Adresboek 1936 blijkt dat de weduwe G.W. van Hezewijk, geboren C. Arts, verhuisd is naar Berg en Dalscheweg 96. Bij St. Anthoniusplaats 1 staat: "*onbewoond*". Dezelfde vermelding staat in het Adresboek 1938.

1940

In het Adresboek 1940 staat: "*Terburg, A.J. fabrieksarbeider, St. Anthoniusplaats 1*". Hij is niet de enige bewoner van het pand. In hetzelfde adresboek staan nog zes andere namen van personen die op hetzelfde adres wonen.

Antonius Johannes Terburg (1881-1957) trouwde op 17 augustus 1905 in Nijmegen met Grada van der Lienden (1884-1976). Volgens de huwelijksakte was hij loopknecht. In de periode 1905-1915 kregen zij vijf kinderen. In het Adresboek 1948 staat hij op hetzelfde adres vermeld als "*kamerverhuurder*". In het zelfde adresboek staan op hetzelfde adres die andere bewoners vermeld die kleermaker zijn.

Op internet staat een foto met als onderschrift: "*Opoe Terburg met twee onderduikers in tweede wereld oorlog.*" (zie http://www.weesenaar.com/neder/wouters/terburg/famopoe.html#). Op de achtergrond is Broekkamp's Wijnhandel, St. Anthoniusplaats 11, te zien. Een andere foto met onderschrift "*Opoe met 50 jarig huwelijk. De komplete familie Terburg*" is op of omstreeks 17 augustus 1955 ook op de St. Anthoniusplaats gemaakt.

Antonius Johannes Terburg overlijdt op 7 juni 1957 en wordt begraven op de begraafplaats Jonkerbos. Uit het Adresboek 1959 blijkt dat de weduwe A.J. Terburg, geboren G. van der Lienden, met enkele andere bewoners nog steeds op St. Anthoniusplaats 1 woont. Het is onduidelijk wanneer zij verhuist.

1963

Uit het Adresboek 1963 blijkt St. Anthoniusplaats 1 dienst te doen als bedrijfsruimte van een confectiefabriek. Tot 1970 staat alleen vermeld dat het een bedrijfsruimte is. In de Benedenstad worden steeds meer panden gesloopt.

1973

Op 17 april 1973 wordt St. Anthoniusplaats 1, 6511 TR Nijmegen, als rijksmonument ingeschreven in het monumentenregister. In de omschrijving staat: "*Pand, waarin natuurstenen deuromlijsting, eind 18e eeuw met Ionische pilasters en guirlande-reliëf, afkomstig van het huis Ridderstraat 4. Gesneden dubbele deur.*"

De vroegere Hof van Batenburg aan de Ridderstraat is in 1962 gesloopt. Het huis was ooit in het bezit van burgemeester Kelffken (17de eeuw) en de patriciërsfamilie Roukens (18de eeuw). Op 12 december 1747 werd de woning van Johan Michiel Roukens (1702-1772) door een menigte bestormd. Men had geen medelijden met zijn echtgenote, Agneta Jannetta Verspijck, die juist in het kraambed lag. Een opstekende hevige stormwind, gepaard met een stromende regen, redde Roukens het leven. De nieuwe deur is van latere datum, maar een verband met deze gebeurtenis is niet uitgesloten.

1982

Onder de kop "'*De Feeks' wil legalisering van kraakpand*" meldt *De Gelderlander* op 28 september 1982: "*Vrouwencentrum De Feeks (onder meer een boekhandel) wil een 'legaal' documentatiecentrum vestigen in de gekraakte voorzaal op de eerste verdieping van het pand St. Anthoniusplaats 1.*" Op 8 oktober 1982 schrijft de zelfde krant dat dit deel van het pand ongebruikt was. "*Een ander deel was verhuurd aan een textielbedrijfje.*"

1985

Op 5 april 1985 verlenen burgemeester en wethouders van Nijmegen aan de Dienst Publieke Werken en Volkshuisvesting vergunning voor het veranderen van het monumentale pand tot zeven HAT-eenheden. Deze krijgen een entree aan de achterzijde en huisnummer 1A. Documentatiecentrum De Feeks blijft gevestigd op St. Anthoniusplaats 1 (begane grond).

[Rob Essers]

Foto: Ineke Duursema

Werk aan de winkel

Roze Huis Nijmegen

De Nijmeegse LHBT gemeenschap heeft afgelopen oktober het pand aan de Antoniusplaats 1 in Nijmegen, vooralsnog Roze Huis Nijmegen, in gebruik genomen. Tjeu Borremans, voorzitter van de Stichting Roze Huis Nijmegen, werd onlangs geïnterviewd door 'De Magneet', het blad van het roze huis Çavaria uit Antwerpen. PINK kon niet achterblijven en informeerde bij Tjeu naar de ontwikkelingen rond het pand

Het pand wordt van binnen nog opgeknapt. Er zijn drie ruimtes en een kelder. Ten eerste een kantoor, dat is opgeknapt en ingericht. Ten tweede een vergaderruimte waarin zich ook een pantry bevindt. Daar kan nu al wel vergaderd worden, maar daar moet nog een inrichtingsslag gemaakt worden. Ten derde is er een grote ruimte, die het equivalent moet gaan worden van wat in Villa Lila de foyer genoemd werd. Voor de inrichting hiervan zijn de zwarte schotten en de podiumdelen uit Villa Lila overgenomen. Geluidsisolatie wordt in deze ruimte een grote kostenpost. Tjeu Borremans: 'wat we daar verder exact aan gaan verbouwen is erg afhankelijk van het verloop van de fondsenwerving. Als dit succesvol is, komt er een bar en bijvoorbeeld een tweede toilet. Hier zijn we druk mee bezig. Wat een hoop zou schelen, is als iemand modern, betaalbaar meubilair voor deze ruimte zou weten. Laat ze zich maar melden!' De kelderruimte gaat gebruikt en opgeknapt worden door de VSSM. Daar wordt het plafond verwijderd en wordt vochtschade op enkele plekken hersteld.

Geld
Naast de fondsen is bijna zesduizend euro opgehaald tijdens de benefietactie in oktober, is een lening verstrekt aan de stichting door het COC Nijmegen en heeft een aantal particulieren een gift gedaan. Het pand wordt van de gemeente gehuurd. Momenteel betalen COC Nijmegen en Dito! huur. De naar schatting zestigduizend euro aan verbouwings- en inrichtingskosten staan hier los van.

Gebruik en vrijwilligers
Het pand is momenteel al in gebruik. Op rozehuisnijmegen.nl is te zien op welke tijdstippen ruimtes gereserveerd zijn. Geinteresseerden die ook een ruimte willen reserveren, kunnen via een mail naar boekingen@rozehuisnijmegen.nl een verzoek doen. Zodra dit bevestigd wordt, is de ruimte gereserveerd. Tjeu: 'dat wordt door vrijwilligers verwerkt. We zijn nog op zoek naar mensen die een avond of een dagdeel per maand het beheer over het pand willen verzorgen'.
Wat een eerdere PINK reeds meldde, is dat de stichting nog steeds open staat voor naamsuggesties. Tjeu: 'we hebben al wel suggesties mogen ontvangen, maar hier zat geen naam tussen, waar we nog jaren mee vooruit kunnen'. De werknaam Roze Huis Nijmegen zal voorlopig nog blijven bestaan.

[Joost Hermus]

De kunst van het getuigen PINK KUNST

Een instrument van de waarheid: zo omschrijft de Amerikaanse kunstenaar en componist Diamanda Galás haar eigen stem. Anderen vergelijken Galás vanwege haar volmaakte techniek en duizelingwekkende bereik graag met de bekende operadiva Maria Callas. Het werk van Galás getuigt inderdaad van dezelfde krankzinnige schoonheid, al gebruikt zij haar muziek vooral als een politiek wapen: een middel in de strijd voor groepen die door de samenleving tot zwijgen zijn gebracht. De zieken, de onderdrukten, de bannelingen, de doden: Galás geeft een stem aan hun woede en verdriet. Het resultaat is het meest beklemmende oeuvre uit de moderne muziek. Want Galás 'zingt' niet zozeer, maar creëert al krijsend, fluisterend, grommend en kreunend een angstaanjagend akoestisch landschap.

Galás werd bekend met haar Plague Mass, een muzikale liturgie gebaseerd op een drieluik dat zij in de jaren tachtig componeerde over de AIDS-epidemie. Het is een meedogenloze uitbarsting van geluid, waarin hels gejank wordt afgewisseld met vertolkingen van Bijbelteksten en gedichten van Charles Baudelaire en Tristan Corbière.
Een indringende aanklacht tegen de onverschilligheid en homofobie van de katholieke kerk én de Amerikaanse politiek, die Galás kwam te staan op de woede van het Vaticaan en talloze beschuldigingen van satanisme.
Natuurlijk was de mis blasfemisch: in New York voerde Galás hem zelfs op in een kerk, halfnaakt en gedrenkt in bloed. Maar haar diabolische stijl was bovenal bedoeld om eerherstel te eisen voor hen die moesten leven met HIV in een samenleving waarin AIDS-slachtoffers letterlijk werden doodgezwegen.

De AIDS-epidemie trof Galás ook persoonlijk: eind jaren tachtig overleed haar broer Philip Dimitri aan de gevolgen van de ziekte. Galás verzorgde hem tot aan zijn dood. Haar ervaringen, samen met de dagboekfragmenten van haar broer, verwerkte zij in 1993 in Vena Cava: een ijzingwekkende compositie die de gevolgen van AIDS-gerelateerde dementie in klank probeert te vangen. Het werk duurt ongeveer een uur en is een aaneenschakeling van psychotisch gekrijs en ondraaglijke stiltes: een wereld van onbenoemde angstdromen en hallucinaties. Het is het meest weerzinwekkende stuk dat ik ooit hoorde, maar ook het meest ontroerende. Het is namelijk onmogelijk om het lijden dat Galás oproept op afstand te houden: je gaat als luisteraar deel uitmaken van het stervende lichaam waarin Vena Cava je als het ware opsluit.

Pijn kent geen woorden, schreef Virginia Woolf ooit. De fysieke ervaring van pijn is moeilijk in taal uit te drukken, en het lijden van de een kan nooit echt door een ander worden gevoeld. Daarom hebben we kunstenaars nodig die een bepaalde vorm geven aan pijn, aan trauma, aan onrecht, om die op de een of andere manier toch mede-deelbaar te maken. In de kunst van Galás worden wij getuige van de pijn én van de menselijkheid van anderen, of dit nu gaat om mensen met AIDS of, zoals in haar latere werk, slachtoffers van genocide of ballingschap.
Het daadwerkelijk voelen van sociaal onrecht is nodig om er echt verantwoordelijkheid voor te kunnen nemen: daarvoor is immers meer nodig dan een rood lintje (of een geel armbandje).
Iedereen met gevoel voor gerechtigheid zou daarom eens het werk van Diamanda Galás moeten beluisteren, al is het maar voor een uur. Je ogen niet sluiten, je oren openen: het is het minste wat een mens kan doen.

Louis van den Hengel

Louis van den Hengel (1978) werkt als universitair docent bij het Centrum voor Gender en Diversiteit en de vakgroep Letteren en Kunst van de Universiteit Maastricht. Hij is van huis uit classicus en klassiek archeoloog, en promoveerde in 2009 op een boek waarin hij de portretkunst van de Romeinse keizers aan een genadeloze feministische analyse onderwierp. Tegenwoordig doet hij echter onderzoek naar zijn grootste (artistieke) liefde: de performancekunst van Marina Abramović. Hij woont in Nijmegen, waar hij de afgelopen zes jaar actief was als lid van de Adviescommissie Homo-/Lesbisch Beleid en daarvoor lange tijd als vrijwilliger en voorzitter van Dito!

[Renee Schoffelen]

Biseksualiteit zichtbaarder in 2013

In 2013 wil het COC bestuur biseksualiteit meer zichtbaar maken binnen COC Nijmegen. Het bestuur heeft voor ieder jaar een thema bepaald dat meer aandacht krijgt. Vorig jaar was er bijvoorbeeld extra aandacht voor transgenders.
Ruth Seuren en Ilse Peters zullen zich namens het bestuur bezighouden met thema biseksualiteit. Ruth: "We zijn niet op zoek naar leden voor een werkgroep, maar we willen dit thema vooral bij alle bestaande groepen, in de voorlichting en dergelijke een duidelijke plek geven. Momenteel is het een beetje een ondergeschoven kindje en het moet in alle gelederen een vaste plek krijgen". Het doel is dus meer zichtbaarheid en meer aandacht voor biseksualiteit. Plannen worden nu verder uitgewerkt en in de loop van de komende maanden zal er meer concreets te melden zijn. PINK houdt u op de hoogte.

Omdat liefde niet altijd 'met vuurwerk en violen' is

Dansen op de vulkaan

Striptekenaar Floor de Goede presenteerde eind vorig jaar zijn eerste grafische roman. In 260 pagina's beschrijft hij drie bepalende momenten in het leven van 'Flo', zijn autobiografisch alter-ego. Nico Assinck las het, raakte onverwacht gefascineerd en recenseerde 'Dansen op de vulkaan' voor Pink.

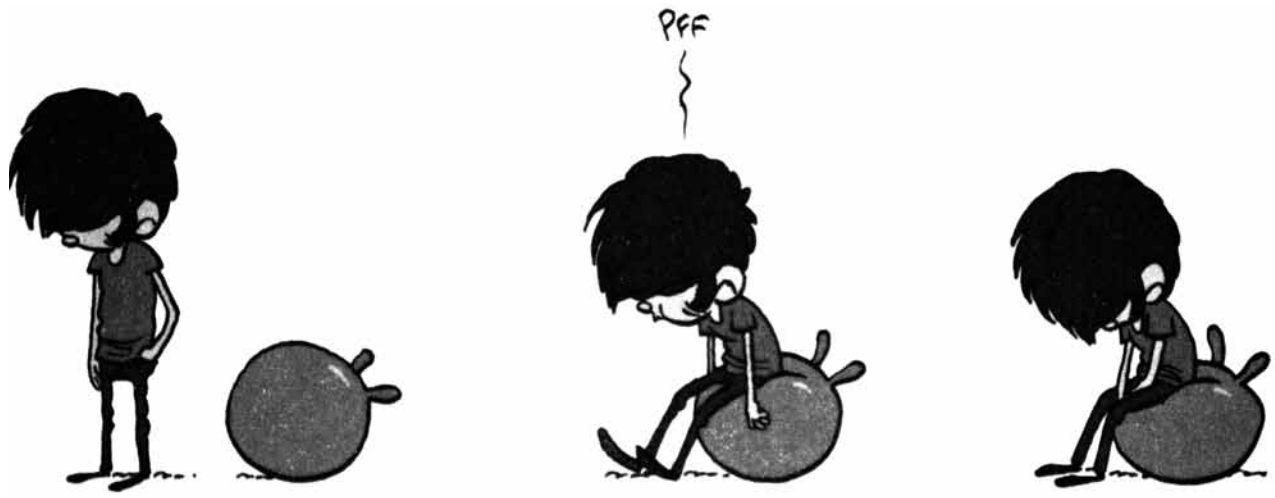

Ze zullen me er niet vaak van betichten dat ik sentimenteel ben. Van Bambi en romantische liefdesfilms word ik vooral cynisch. Maar soms heeft een verhaal over de liefde de juiste mate aan onverwachte tragiek en twijfel, en is iets zó authentiek, dat je me kunt opvegen. Zo'n ontroering overviel me bij 'Dansen op de vulkaan' van Floor de Goede. En dat is opmerkelijk, want dat is een stripverhaal, met opvallend weinig tekst.

Voor mensen die mij niet kennen: ik was ooit, héél vroeger, een blauwe maandag 'aanstormend dichter'. Dat ligt weliswaar ver achter me, maar nog steeds riep ik graag, dat één goedgekozen woord meer zegt dan duizend beelden. Sinds 'Flo' kan ik dat niet langer beweren.

Heimwee
'Dansen op de vulkaan' is een semi-autobiografisch verhaal dat in drie hoofdstukken (en een epiloog) drie fasen in het liefdesleven van hoofdpersoon Flo en zijn relatie met zijn vriend Bas beschrijft. In het eerste hoofdstuk is Flo voor tien dagen in Italië, voor het eerst voor langere tijd weg van zijn geliefde. De vulkanische eilanden waar hij is, zijn ronduit prachtig.
Maar Flo mist Bas, en kan nergens van genieten. Hij telt de dagen af, en het enige dat hem werkelijk bezighoudt is zijn intense verlangen naar zijn achtergebleven vriend.

Crisis
Het tweede hoofdstuk speelt een paar jaar later. Flo en Bas hebben al jaren een stabiele relatie. Ze doen wat je als partners na een tijdje zoal doet: ze eten magnetronmaaltijden, melden elkaar dat ze een 'oké' dag gehad hebben en liggen met een smartphone in bed. Maar daarnaast bivakkeert in hun woonkamer student Tom op de bank. Tom is blond, schattig en nieuw. Zowel Bas als Flo vinden ze hem reuze gezellig: ze kijken met zijn drieën op bank tv, en gaan samen uit. Dan ontmoet Tom één of meer leuke vriendjes en brengt daar de nodige tijd mee door.
Uiteraard is het jammer als je een goede vriend minder vaak ziet, maar Flo komt tot de pijnlijke ontdekking dat hij eigenlijk verliefd is op Tom. Die is voor hem de aanvulling op een ontbrekend 'iets' in de relatie. En hij moet daar uit zien te komen met Bas, die daar heel anders in staat. 'Alles komt goed', beloven ze elkaar nog.

Verleidingen
In deel 3 is Flo weer in het buitenland. Nu in New York, op bezoek bij zijn zus en om te werken aan zijn eerste 'graphic novel'. In tegenstelling tot de Flo in het eerste hoofdstuk, is hij dit keer prima op zijn gemak zonder Bas. Hij geniet van alle afleidingen die de stad biedt. Van werk komt dus ook niet veel, lijkt het. De relatie met Bas is weer helemaal oké. Ze onderhouden chatcontact met elkaar, waarin zelfs gesproken kan worden over de mogelijke mannelijke verleidingen. Die zijn er misschien wel, maar die hebben ('gelukkig maar') alleen aandacht voor Flo's New Yorkse huisgenoot. Pas als Flo merkt dat hij gewoon meer 'moet durven', is er op de laatste avond ook aandacht voor hem.
Die jongen heet natuurlijk Chase en belandt bij een overweldigde Flo in bed. Veel gebeurt er niet, en Flo besluit dat hij dus kennelijk niet perse méér wil. Met een licht schuldgevoel vliegt hij terug naar huis, naar Bas. En dan volgt de epiloog...

Emoties
Tot zover dus het verhaal. Al zit de kracht van het boek zit hem overigens niet in de teksten. Zoals ook in het echte leven weinig mensen in literaire volzinnen praten, zo zijn in 'Dansen op de vulkaan' de dialogen vooral van praktische aard. Dat is wat jammer, want vaker lezen zou (als er niet méér zou zijn) daardoor niet echt aan te bevelen zijn. Gelukkig is er meer, véél meer. Naarmate het verhaal vordert, en hoe complexer de emoties worden, hoe minder tekst Floor de Goede nodig blijkt te hebben om te vertellen. En dan blijkt dat de grote kracht van het boek in de kwaliteit van de tekeningen schuilt.

Nooit heb ik heimwee naar je vriendje aangrijpender weergegeven gezien dan in die 12 rechthoekjes waarin Flo ineengedoken vanuit een Italiaans toilet met Bas belt, en met zijn verdriet langzaam steeds meer uit het kader verdwijnt. Zo duidelijk had ik het althans nooit kunnen verwoorden. Het aangrijpendst zijn de pagina's waarin, met een voelbare spanning, een langdurig zwijgen (als in een film) woordeloos van de pagina's schreeuwt. Of de plaatjes waarin uit één enkele oogopslag een heel complex aan emoties blijkt. Is het schuldgevoel? Twijfel? Heimelijk verlangen? Of alles tegelijk?

Telkens wanneer je de tekeningen opnieuw bekijkt, is er een andere nuance te zien en dringt zich een andere interpretatie aan de lezer op. Het zijn simpele lijnen, kleine variaties in houding, maar het drama dat daarmee verteld wordt, is desondanks zó intens en persoonlijk, dat het bijna pijnlijk is om naar te kijken. Dit boek is een kunstwerk. Ik ben verslaafd aan dit boek. Kon ik maar tekenen als Flo, dan had ik al mijn woorden niet meer nodig...

'Dansen op de vulkaan'
Floor de Goede
www.doyouknowflo.nl

[Nico Assink]

Weinig horeca, meer feesten en borrels

Uitgaan in en rond Nijmegen leeft weer op

Wat hebben slings, films, Pussy Riot en luxe tafels met elkaar gemeen? Het zijn allemaal uitingen van nieuwe initiatieven binnen het homo uitgaansleven in en rondom Nijmegen. PINK sprak met de organisatoren van de Roze Borrel, BRUUT&nieuw, Scandal Cruisebar en de KissKissClub. Over elkaars nieuwe concepten zijn deze organisatoren in ieder geval eensgezind: "Het is goed dat we voor iedere doelgroep binnen de LHBT-gemeenschap in Nijmegen wat wils bieden. Daarbij is er altijd ruimte voor iets anders."

Roze Borrel

Samen met nachtscout Joop Janssen Groesbeek is nachtburgemeester Doro Krol gastheer/-vrouw van de maandelijkse Roze Borrel. Doro: "Tijdens de afgelopen roze meimaand ging ik mij verdiepen in de gay community van Nijmegen. Daarbinnen bleek vooral de behoefte te bestaan aan een borrel op regelmatige basis. Zo'n initiatief wilde ik als nachtburgemeester van harte ondersteunen." Omdat als locatie is gekozen voor VillaLUX valt dit prima te combineren met een bezoek aan een roze film. "Zo'n film geeft ook aanleiding tot een gesprek. Je ziet dat iedereen tijdens de borrel mengt met elkaar. Jong en oud, man en vrouw, hetero, homo en bi", aldus Doro. Hoewel de borrel overdag wordt gehouden, is Doro niet bang voor suffigheid: "Uitgaan kun je 24 uur per dag, dus ook op zondagmiddag!".

De Roze Borrel is iedere tweede zondag van de maand vanaf 15.00 tot 17.30 uur in VillaLUX. Voorafgaand kun je rond 14.15 uur naar een roze film, speciaal geprogrammeerd voor de Roze Borrel gasten. Meer info www.lux-nijmegen.nl of www.nachtburgemeesternijmegen.nl.

BRUUT&nieuw

Nog een beetje beduusd van het succes van het afgelopen oud&nieuw homofeest BRUUT&nieuw kijken organisatoren Tom Huntink en Pieter Slager elkaar aan. Een eenduidig antwoord op hoe deze avond is verlopen komt dan ook niet direct. Wel is duidelijk dat de idee om homo Nijmegen iets nieuws te brengen is geslaagd. De tent was vol. Pieter: "Onze bedoeling was het creëren van een luxe en stijlvol homofeest dat het huidige aanbod versterkt. Gasten worden écht in de watten gelegd. Omdat we zoveel enthousiaste reacties hebben gekregen en daarbij het verzoek om herhaling, kon een tweede editie niet uitblijven." Tom: "We zetten de lancering van ons feest met de nadruk op kleinschaligheid, een persoonlijke benadering, welkomstdrankje en hapjes in 2013 voort. Het daarbovenop aanbieden van luxe tafels op naam is het succes van dit feest. Zoiets bestaat nog niet in Nijmegen."
Over hoe de aankomende editie er uit gaat zien, blijven de heren nog weifelend. Blijkbaar willen ze dit nog niet verklappen. "Oh ja, wil je ook nog vermelden dat het feest een knipoog is naar sociale media en homo's een plek biedt om elkaar écht te ontmoeten?"

De tweede editie van BRUUT&nieuw is op zaterdag 30 maart om 23:00 uur in Nijmegen Oost bij bar/restaurant #BRUUT op de Daalseweg 15-17. Meer info www.bruutennieuw.nl.

Scandal Cruisebar

Met het verdwijnen van gay danscafé Scandal aan de Grotestraat in Nijmegen werd het homohoreca aanbod in Nijmegen een stuk minder. Nu duikt opeens de naam 'Scandal' op in de naburige Duitse stad Kleve. Met de toevoeging 'Cruisebar' weliswaar. Eigenaar Albert Schonhoven: "Mijn plan was om al veel langer een echte homocruisebar te openen, maar Nijmegen bood die mogelijkheid niet." De keuze voor een nieuwe bar in Kleve is volgens Albert niet opmerkelijk: "Duitsland biedt een goed vestigingsklimaat voor horecaondernemers. Bovendien is er in de wijde omtrek van Kleve in Duitsland geen homobar te bekennen. Dan moet je naar Düsseldorf of Essen toe." En niet onbelangrijk: Duitsers houden van cruisen. Daar bieden de party's van Scandal Cruisebar dan ook alle gelegenheid toe. Homomannen van achttien tot tachtig kunnen woensdag en donderdag naar speciale dresscode feesten. Vrijdag en zaterdag is met kleren aan. Of je nou homo, bi, man, vrouw of iets ertussen bent. Albert: "Wist je dat de dragscene in Duitsland redelijk groot is? Daar organiseer ik één keer in de maand iets speciaals voor." Ook Nijmegenaren zijn van harte welkom. Albert geeft een beschrijving voor de Nijmeegse bezoeker: "Na slechts 23 minuten rijden, stap je binnen in een bar met een burlesque-achtige sfeer. Naarmate je verder naar achteren loopt richting de wc's kom je meer en meer in het cruisegedeelte. Beneden staan een darkroom, videozaal, sling en cabines op je te wachten..." Klinkt spannend!

Scandal Cruisebar is woensdag en donderdag geopend van 20.00 tot 1.00 uur (men only). Vrijdag en zaterdag vanaf 20.00 uur tot laat (ScandalNight) en zondag vanaf 15.00 uur (Pure Scandal). Adres: Herzogstrasse 3 Kleve Duitsland. Meer info www.facebook.com/Scandal.Cruisebar of www.gayromeo.com/scandal_gaycruisebar.

KissKissClub

De KissKissClub is weliswaar niet nieuw, maar heeft sinds begin dit jaar een vernieuwd team van 6 enthousiaste vrijwilligers. Tjeu Borremans, algemeen bestuurslid van het COC Nijmegen en verantwoordelijk voor het feest, legt uit: "In 2013 willen we meer met thema's gaan werken en nieuwe DJ's gaan boeken. Zowel lokaal talent als grote namen geven we de ruimte." Welke grote namen is nog geheim, maar de naam van DJ en diva MAYDAY zingt al rond. Tjeu: "6 april wordt een bijzonder feestje waar een link wordt gelegd met het Russische Pussy Riot. Dit in verband met het bezoek van president Poetin aan Nederland twee dagen later."

De eerstvolgende KissKissClub staat gepland op 6 april vanaf 23.00 uur in Doornroosje (Groenewoudseweg 322, Nijmegen). Meer info www.kisskiss.nl.

[Demian Stokebrand]

BERLINALE 2013 een kort verslag

Van 7 tot 17 februari 2013 gonsde Berlijn weer in het kader van het 63e Internationale Filmfestival, kortweg de Berlinale genoemd. Bovendien werden voor de 27e keer de Teddy Awards uitgereikt, een officiële prijs, naast de Gouden en Zilveren Beren, voor Queer films. Er was een enorm aanbod van queer films (homo, lesbo, bi en trans): 13 documentaires, 24 speelfilms en 9 korte films. John van den Broek en Everhard scheltinga konden ze lang niet allemaal zien en hebben een persoonlijke keuze gemaakt uit de verschillende categorieën, waarvan zij in de volgende PINK verslag doen. Hier alvast een voorproefje van twee korte films.
O Pacote / The Package Brazilië, 2012, 18 min Regie: Rafael Aidar SHORT
Als Jeff en Leandro elkaar op school ontmoeten springt er meteen een vonk over. Ze willen graag samen verder. Maar Jeff moet iets belangrijks aan Leandro vertellen. Iets waar hij niet omheen kan. Hoe gaat Leandro reageren? Een leuke, mooie spannende korte film over een belangrijk thema die een verrassende wending krijgt. O Pacote is de eerste film van Rafael Aidar en kreeg een daverend applaus.
Two Girls against the Rain Cambodja, 2012, 11 min Regie Sao Sopheak SHORT
Aangrijpende korte film over lesbisch stel dat elkaar al tijdens de dictatuur van de Rode Khmer leerde kennen en hun succesvolle strijd tegen vooroordelen op het platteland van Cambodja. Hun verknochtheid aan elkaar en hun openheid maken de film tot een mooi hartverwarmend documentje.
© John van den Broek & Everhard Scheltinga

Uitbreiding van Transgendercafé

Transgendergroep Nijmegen heeft besloten om voortaan twee keer per maand een ontmoetingsavond voor transgenders te organiseren. Transgendergroep Nijmegen is een gezellige en diverse groep voor transgenders, transmannen, transvrouwen, travestieten, genderqueers, en iedereen die zich om wat voor reden dan ook verbonden voelt met de transgendergemeenschap. Sinds februari 2007 organiseert men maandelijks een transgendercafé in café Meermin. Transgendergroep Nijmegen werkt samen met het COC Nijmegen aan het creëren van grotere zichtbaarheid voor transgenders in de maatschappij. Voortaan zal het Transgendercafé iedere tweede en vierde donderdag van de maand plaatsvinden.
Vanaf 19.30 uur is iedereen welkom in café Meermin aan de Bloemerstraat 2 in Nijmegen. Wat je draagt en of je je in een hokje thuis voelt maakt niet uit. Interesse? Bezoek ook eens de Facebook pagina https://www.facebook.com/transnijmegen of kijk op de website www.transgendernijmegen.nl . Andere activiteiten van de groep zijn via deze media ook terug te vinden.

Niet de goedkoopste, wel de beste... PINK CULINAIR

NIJMEGEN - Dat is de slagzin van onze sympathieke Osse slager 'Benny'. In deze column wil ik voor de verandering eens wat regionale ondernemers belichten. De Eiervrouw, de buurvrouw en de poelier zijn ook van de partij. Over Albert uit Kleve 'met zijn voor Duitsland schandalige drankprijs' vind je elders in deze Pinkeditie een artikel.

Mijn slager heet 'Benny' en hij levert een goed stukje vlees. Ook in de horeca is hij een veel geziene leverancier. Kiosk 'Hunnerpark' levert naast pikante gehaktballetjes (zomers) ook fondue- en barbecuepakketten van Benny. Benny's ballen kun je ook proeven bij café Meermin en geloof ik ook bij de Mets. Desgewenst levert Benny uw barbecue geheel verzorgd en compleet met apparatuur aan. www.bennys.nl

Mijn eiervrouw heet 'Carolien' zij levert in de oneven weken in Nijmegen-Zuid kakelverse eieren, verse groenten van het land en heerlijk kruimige 'Frieslander' aardappelen.
De producten los bestellen is een beetje 'aan de prijs', maar daarvoor brengt de eiervrouw het wel - op een halfuur nauwkeurig - aan de deur. Als je een van de maandaanbiedingen neemt is het best te doen. En internetbestellingen boven de € 12,50 krijgen 10% korting. Omdat ik een flyer heb krijg ik 30% korting en ik bestel daarom meteen wat meer. De aanbieding betreft: 5 kg nieuwe aardappels, 1 kg nieuwe appels, 2 kg perssinaasappels, 1 kg andijvie en 450 gram spinazie voor 10 euro. Carolien levert de bestelling op de afgesproken tijd af en als de appels in de keuken staan en betaald zijn 'peert' zij hem weer. www.deeiervrouw.nl

Mijn buurvrouw kookt en niet alleen voor zichzelf maar ook voor de regio Cuijk en Malden. Buurvrouw kookt heerlijke dagverse en gezonde maaltijden v.a. € 7,50. De maaltijden worden thuis of op uw werk bezorgd. Grote groepen of een feestje kunnen ook. Buurvrouw brengt een dagbestelling zelfs tot op de kop van de steiger in onze jachthaven. Buurvrouw kookt veul voor weinig, zo veul dat het bord niet in mijn magnetron past. Toch heb ik nog nooit hoeven zeggen "buurvrouw, wat doet u nu". Kortom beter een goede buur dan een verre vriend(in).
www.buurvrouwkookt.nl

Mijn poelier houdt wel van een lekker kippetje, wat dat aangaat deel ik zijn passie. Mijn poelier grilleert tweemaal daags verse kip en kippenbout. Ben er op tijd bij want op = op, gelukkig kan er gereserveerd worden. Ook is hij wild van wild dus ik kom ook nog wel eens een leuk hertje of een leuk ree-tje tegen in zijn winkel.
Ik betaal bij hem voor 5 kippenbouten € 6,25. Ik zelf vind ze heerlijk gekruid en de vellen zijn ook zo lekker, maar wel calorierijk. Gelukkig kan ik het hebben. Ik heb een goddelijk lichaam (het is helaas van Boeddha).
www.wildcentrale.nl

Dorstig geworden na het lezen van deze column? Wip dan even binnen bij: https://www.facebook.com/Scandal.Cruisebar

[Sander Hagenbeek]

Het zwijgdomein

Roze geschiedenis: een verhaal door Frank Norbert Rieter naar aanleiding van de expositie "Tuffen, kazen en klemen".

Tussendoor zou ik even pure flikken halen bij onze chocolatier. Die gaat altijd later open, dat weet ik wel, maar niettemin ben ik een kwartier te vroeg. Te weinig tijd om terug naar huis te fietsen en alvast iets anders te doen, te lang om op de stoep te wachten. Ik kijk een paar keer op mijn mobiel alsof daar de tijd sneller door verstrijkt. Dan blaas ik alles wat ik moet doen op mijn roostervrije dag uit mijn hoofd. Ik draai de spanning uit mijn schouders. Vertraag.
Ik kijk de winkelstraat in, naar alle winkelpuien, en kies dan toch voor de kant van het park. Ik kwam daar vaak en al ligt het nu niet meer in mijn loop, in het geheugen van mijn lichaam is het pad bekend; ik ga mijn weg alsof het gisteren was.
Langs het Hoogstraatje. Even onder het blauwe kunstwerk door. De voerweg over. Ik groet de engel die de spoorweg naar Kleef gedenkt met een kort knikje, zoals je een buur groet die je vaak ziet maar niet van naam kent. Vanaf daar betreed ik de kleine oase van rust aan de rand van het centrum, ingebed tussen de rivier, de brug en de singels.
Het gras aan de flanken van het park is leeg. Eén boom is geveld, valt me op. Het is rustig in het park; in de verte een hond waarvan de eigenaar nergens te bekennen is. Een paar mensen staan bij de kapel, kijken toe hoe iemand de toegangspoort openmaakt. Een gids, een rondleiding.
In Parijs sprak ik ooit een man die zijn leven lang de stad niet uit was geweest en nog nooit de Eiffeltoren had beklommen. Hij voelde ook de drang niet en meende dat het meer iets voor toeristen was. Destijds was ik verbaasd geweest, maar later realiseerde ik me dat ik nooit boven op de Stevenstoren had gestaan, en nu bedenk ik me dat ik ook een rondleiding over het Valkhof nooit heb gehad.
De deur van de Nicolaaskapel staat gastvrij open als ik hem nader. De groep is binnen, luistert braaf naar de gids. In zijn zachte, maar heldere stem legt hij een fluisterklank, wellicht omdat hij vindt dat de gezegende grond om stilte vraagt. Of om te voorkomen wat ik nu doe: luistervinken naar wat hij te zeggen heeft. Ik stap rustig door de omgang, sta af en toe stil en kijk naar het stenen gewelf alsof ik het nooit eerder gezien heb.
De gids breit in zijn woordenstroom jaartallen en historische feiten aan elkaar. Opgewonden wijst hij naar de plekken waar de woelige historie van de burchtplaats haar sporen heeft nagelaten. Ik houd mijn gedachten er niet lang bij. Ik hoor niets nieuws. En vooral: ik heb mijn eigen historie hier.
We zijn hier getrouwd. Familie en vrienden hadden zich verzameld. We liepen vanaf ons appartement in de Marikenstraat en kwamen iets te laat. Zoveel dat het nog net chic was. Het was opzettelijk, om de ambtenaar (van wie we wisten dat hij door moest naar een volgende bruiloft) te dwingen zijn praatje kort te houden en zodat hij niet kon gaan improviseren of uitweiden.
We waren, bij mijn beste weten, het eerste mannenpaar dat in deze kapel trouwde. Na ruim duizend jaar van ceremonieel gebruik, waaronder ongetwijfeld een eindeloze reeks huwelijksvoltrekkingen, een verbintenis tussen twee mannen. Het werd hoog tijd.
Terwijl ik de gids op de achtergrond hoor praten bedenk ik me dat we niet in zijn verhaal vermeld zullen worden. Voor hem futiel of te privé: een verborgen stukje geschiedenis.
De gids gaat door naar buiten, naar het uitkijkpunt. Zijn toehoorders verzamelen zich voor de balustrade en turen naar de verte. Hun buiken rusten achteloos tegen de in het latijn geschreven dichtregels van Constantijn Huijgens, tot de gids hen daar op wijst. Hij vertelt over Julius Civilus, waar de regels over gaan, dat die in opstand kwam tegen de Romeinen. De Bataafse opstand, weer zo'n ampel feit met een jaartal. Hoe beknopt mag je zijn als gids, zonder gestraft te worden met de complete desinteresse van je publiek?
Ik kijk weg, terwijl ik mijn tanden knars om het zo kaal vertelde verhaal. We weten al zo weinig over Julius Civilus: niet wat hem dreef of hoe het met hem afliep. We weten wel (bijvoorbeeld) dat de Romeinse bezetters de jonge Bataafse rekruten voor hun eigen seksuele genoegen gebruikten en dat juist dit gegeven door Julius Civilus werd gebruikt om de Bataven over te halen in opstand te komen. Een pikant detail dat ik bij een rondleiding niet onvermeld zou laten. Wat vooral iets over mij zegt, want ik raak nu eenmaal eerder opgewonden bij de gedachte aan Bataafse jongens dan bij het declameren van jaartallen.
De gids is verder gelopen en ik kies een ander pad. Ik weet te goed hoe het verhaal verder gaat. Wat namen: Karel de Grote en Frederik Barbarossa. En dan over wat jaartallen hinkelen door de geschiedenis: naar de uitleg van de stad en de sloop van de burcht. Waren door een veilig gremium, zorgvuldig het domein waar altijd over gezwegen wordt mijdend. Niets over de erotische versjes van Alcuinus. Enkel met welluidende stem het verhaal van de grote namen, van de mannen, van de keizers en de generaals. Niet de geschiedenis van gewone mensen: van de vrouwen, de arbeiders of van de toevallige wandelaar. Laat staan het heimelijke of meer scabreuze. De afgelopen decennia is wel wat meer aandacht gekomen voor sociaal economische geschiedenis, voor het verhaal van het dagelijks leven. Maar deze gids lijkt daar niets van te hebben meegekregen. Ik zie hem in de verte bij de brug staan. Hij gebaart opgewonden: verrijkt ongetwijfeld zijn verhaal met saillante details, op zijn manier en naar zijn eigen smaak. Aan mijn wensen kan hij niet voldoen, want de geschiedenis die ik koester, is verzwegen en zelfs niet alledaags.
Ik heb hier vaak gelopen toen ik ergens in de twintig was, meestal 's nachts of in de schemering. Destijds realiseerde ik me niet dat ik in het spoor trad van vele mannen voor mij en een traditie in stand hield die zo oud was als de stad zelf. Of het nou de vrije seks van een paar Romeinse soldaten was, of het heimelijk hunkeren van een middeleeuwse novice, de herenliefde is hier ongetwijfeld altijd bedreven.
In de wachttoren naast de brug, met uitzicht op de voerweg, trof ik ooit een Turkse jongen. Bloednerveus was hij en hij probeerde me met een stoere blik op afstand te houden. Toen ik hem mijn pik liet zien en het evident was wat ik van hem wilde, liet hij snel zijn broek zakken. Zijn handen waren zacht, en zijn aanraking voorzichtig; liefkozend bijna. Bij het einde zoende hij me zelfs, om zich daarna heel snel uit de voeten te maken. Hij keek niet om. Waren we twee wachters geweest in de burcht in haar gloriedagen, had hij niet zomaar weg gekund. Dan hadden we de hondenwacht, de hele nacht voor ons alleen gehad.
Ik schud de herinnering van me af en daal de trappen af, achter Velorama langs en steek de voerweg over.
Onderaan Belvédère, net boven het stuk artillerie uit WOII dat daar nog staat, raakte ik op een winterdag aan de praat met een jongen die zich ook door de kou niet van een bezoek aan het park had laten afhouden. Het had gesneeuwd en we vonden allebei dat iedereen een keer seks in de sneeuw zou moeten hebben. En dat het er een mooie dag voor was. Het was leuk en geil, maar het was ook echt koud en nat en onhandig. We maakten ons vroegtijdig uit de voeten toen we door een mevrouw met een hond betrapt werden. Ik weet dat het toen heel stiekem voelde, maar ik herinner me het nu als luchthartig en vrij.
Hoeveel winters hebben er soldaten gelegen in het park? Het herdenken van '40-'45 gaat meestal over het bombardement of de bevrijding: de keerpunten in de oorlog. Ik weet niet of het stuk artillerie onderaan Belvédère specifiek op die plek bemand is geweest, maar naast de Nicolaaskapel zit ook nog een oude bunker in de grond, waar soldaten hebben gelegen. Ongetwijfeld hebben ze daar vele lange saaie winteravonden gewacht. En ongetwijfeld hebben daar enkele soldaten meer dan broederschap gevonden: gevoelens van lust en van liefde, een hoofdstuk in hun persoonlijke geschiedenis waarover zij daarna zwegen.
Het Valkhof was wel een ontmoetingsplaats, maar in het Hunnerpark was meer te doen. Op het Kelfkensbos kon je nog parkeren. Er stonden altijd wel een paar auto's, met zicht op de route naar het park. De bestuurders wachtten geduldig tot het een komen en gaan werd, zochten hun prooi uit, of wachtten op toenadering. Wie daar liep ging meestal bij Belvédère omhoog, de stadsmuur op, of zocht juist in de schaduw van de muur beschutting achter de bosschages die daar toen nog manshoog groeiden.
Als ik vanaf de voerweg die kant op loop, het pad neem tussen het talud van de waalbrug en de voet van Belvédère, kijk ik even rechts de struiken in, een plek die altijd populair was. Vaak bezet en de grond altijd voorzien van tissues en condooms. Het is er nu schoon en leeg. Wordt hier niet meer geneukt? Misschien al lang niet meer. Ik heb nog geen cruisende nicht gezien. Het is er wellicht het tijdstip niet voor, maar ik vermoed dat het ook op zoele zomernachten rustig is in het park. Het cruisen verloopt nu even zo vaak via een of andere app of chatbox; afspreken misschien liever bij een van beiden thuis.
Even verderop staat een bord dat aangeeft dat het park in gebruik is als homo-ontmoetingsplek en dat je aangifte moet doen als je wordt lastig gevallen (als homo door potenrammers, niet als onschuldige voorbijganger door cruisende homo's). Vanaf de jaren '70 tot in de jaren '90 is er flink gestreden om het park homo-vriendelijk te houden. Toen wethouder Prakke een doorgang in de stadsmuur liet sluiten, hielden de rode flikkers ludieke acties om die cruiseroute weer geopend te krijgen. Ik heb het van horen zeggen: ook voor mij is dat historie. Ook al is dat opgetekende moderne geschiedenis, ik denk niet dat wie hier een rondleiding krijgt op deze feiten getrakteerd. In de jaren '90 leek de tolerantie op een hoogtepunt. Wethouder Hompe beloofde bij de nieuwbouw aan de overkant van de Waal homo-ontmoetingsplaatsen in te richten. Daar kwam natuurlijk niets van terecht. En de tolerantie ten spijt, bij de laatste herinrichting is het park er voor een man op zoek naar herenliefde niet beter op geworden.
Ik wandel de stadsmuur op. De laan onder de bomen was vroeger in schemer gehuld. Bij het bruggetje kon je elkaar nog zien: even goed kijken wat voor iemand er liep. Naar het eind werd het donker. Je nam alleen contouren waar, iemands houding, een beweging. En in het hoekje, helemaal op de kopse kant, moest je af gaan op wat je hoorde, op je tastzin en je reuk.
Nu is alles 's avonds helverlicht door de lampen van het museum dat naast de stadsmuur verrezen is. De kopse kant is ontsloten door een extra trap van beton die achter het poortwachtershuisje langs loopt. Misschien past die trap wel mooi in de gedachte van een parkomgeving waar de brave burger in de zomer lommerrijke rondjes kan wandelen. Maar voor mij is hij vooral een verstoring van het heimelijke, laat hij licht en wandelaars toe op een plek die verborgen lag, die zijn eigen bezoekers en gebruiken kende.
Als ik die trap af ga kom ik uit op de plek waar in de 18de eeuw regelmatig nichten werden opgepakt door de politie, nabij de barrakken die er om bekend stonden dat het ontmoetingsplaatsen waren. Het plein is nu leeg. Geen barrakken, geen beschutting waar onoorbaar lonken en vozen plaats kan vinden. Dat is verdwenen, zoals ook de plekken waar ik kwam verdwijnen of veranderen.
Het is allemaal geschiedenis. Voor mijzelf al jaren, en wellicht voor iedereen. Ik zwijg en zal vergeten. Ik laat het achter me, heb het achter me gelaten, en als ik het kale, stenen plein over loop, vult mijn hoofd zich met alles wat ik vandaag wil doen. Het is tijd. Ik moet nog naar onze chocolatier, voor pure flikken.

Frank Norbert Rieter schrijft romans en theaterteksten. Meer werk vind je via zijn website www.frankrieter.nl . Reacties op dit verhaal zijn van harte welkom. Mail naar: redactie@uitgeverijleviathan.nl .

[Frank Norbert Rieter]

Schelden – *Marc van Unen*

Normaliter blijf ik tijdens carnaval verstoken van elke actualiteit. Maar sinds de komst van de smartphone behoort dat ook bij mij tot het verleden. Op carnavalsmaandag wist ik mijn telefoon ternauwernood uit een allesverwoestende bierplas te vissen en las en passant dat de paus zijn aftreden had bekendgemaakt. Ik nam het voor kennis aan, liep naar de bar en bestelde nog een metertje bier om samen met een bont gezelschap aan vrienden (een kikkermevrouw, een sjieke madame, een obsessief zoete-witte-wijn-met-ijs drinkende dame en een gemaskerde zwarte Lola) verder te feesten. 's Nachts in het hotel zagen we drie "deskundigen" bij RTL-boulevard de historische daad van de Heilige Vader verder duiden. Ze refereerden veelvuldig aan de homo-onvriendelijke houding van deze meneer die een voorliefde leek te hebben voor witte jurken en rode muiltjes.
Niets menselijks was deze paus vreemd. Homo-onvriendelijk gedrag is van alle tijden en ik heb allerminst de illusie dat het in de toekomst zal veranderen. Ook met carnaval bleek dat maar weer eens. In Limburg weigerde de pastoor de roze prins carnaval de hostie tijdens een feestelijke katholieke kerkdienst. Van dit soort acties sta ik (helaas) niet meer te kijken maar de reacties op diverse websites vond ik pas echt van laag allooi. Een "trotse TON-stemmer" verwoordde het meer dan duidelijk: "Pastoors mogen weigeren wie ze willen en wij krijgen dat verwijfde gedrag van al die homo's vaak genoeg opgedrongen! Moeten die gasten maar normaal doen!"
Van zoveel boosheid en intolerantie zakte mijn flamboyante Japanse kimono bijkans van het lijf. Helaas zijn dergelijke uitingen van onverdraagzaamheid eerder regel dan uitzondering. Ook al heeft het Franse parlement ingestemd met openstelling van het burgerlijk huwelijk voor partners van hetzelfde geslacht, de meer dan fanatische tegenstanders stemden mij niet gerust over hoe er in het vrije Westen over mij wordt gedacht. Zou er dan een kern van waarheid in de commentaren zitten? Roepen "wij" te hard "we're here, we're queer, get used to it!", zodanig dat men er genoeg van krijgt? Ik geef toe, dit jaar had ik met carnaval mijn ogen zo overvloedig in de groene oogschaduw gezet dat zowel de koningin als kunstenares Marte Röling er jaloers op zouden zijn geweest. Maar is dat een provocatie naar hetero's toe? Had ik mijn carnavalsschmink ingetogener moeten houden? Of moet ik dan maar dezelfde gevoelens krijgen als ik een gezin op zondag ostentatief naar de Ikea zie vertrekken?
Tijdens de kerstborrel afgelopen jaar stond ik buiten het restaurant een sigaretje te roken, overigens zonder groene oogschaduw te dragen. Ik had nog geen trekje genomen of ik werd door een voorbijganger uitgescholden voor vuile homo.
Verbijsterd vroeg ik me niet alleen af wáárom ik uitgescholden werd maar ook hoe een in liederlijke staat verkerende puber zag dat ik homo was. Ik bekeek mijn pakje sigaretten nog eens goed: groene Marlboro menthol.... Tsja, toch weer dat groen hé....